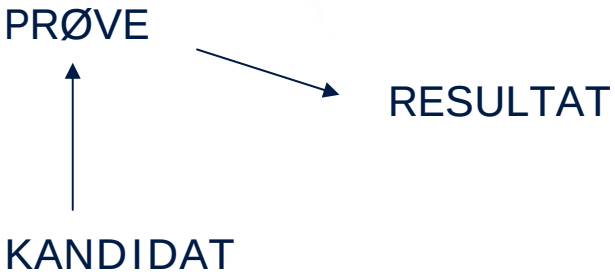
Vurdering av skriftlig produksjon med støtte i Rammeverket

Cecilie Carlsen, Norsk språktest

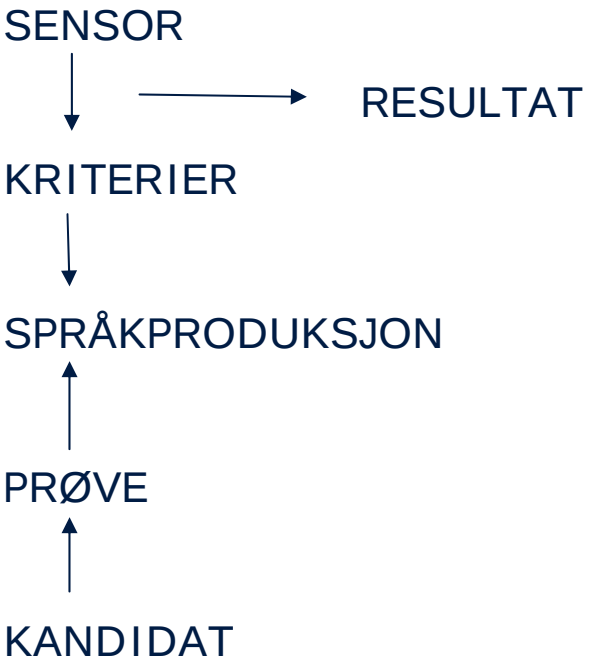
Faglige dypdykk-Vox-konferanse Oslo 14. -15. mai 2007

Kjennetegn ved vurdering av språkproduksjon

Objektivt rettete prøver

Subjektivt vurderte prøver

Kjennetegn ved pålitelige og rettferdig vurdering:

- De ulike sensorene er like strenge.
  (inter-sensor reliabilitet)
- Hver enkelt sensor er like streng hver gang han/ hun bedømmer.
  (intra-sensor reliabilitet)
- Sensorene legger vekt på det de skal.
  (konstrukt validitet)

Hvordan oppnå pålitelig og rettferdig vurdering?

- Felles vurderingskriterier
- Sensoropplæring
- Tilbakemelding om strenghet
- Flere sensorer

Bakgrunn for de nye norskprøvene:

- Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment (CEFR)
(Europarådet 2001)

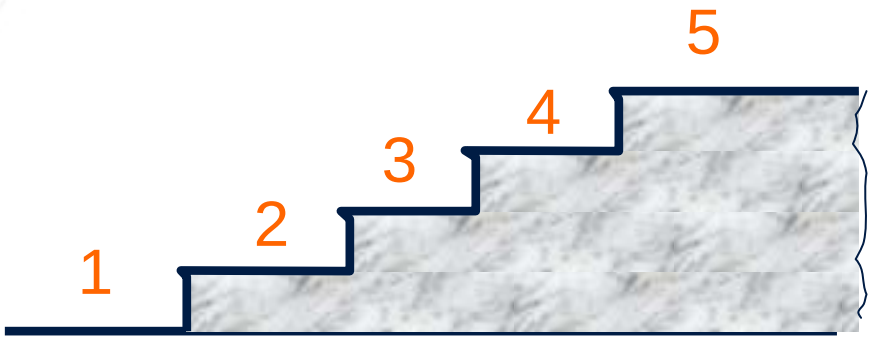
- Læreplan i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere (Utdannings- og forskningsdepartementet 2005)

- Språkprøven i norsk for voksne innvandrere
> Norskprøve 3

Med Rammeverket som utgangspunkt for vurdering

- språksyn (kommunikativ kompetanse/ språkhandlinger)
- ”jeg kan”- utsagn/ positive formuleringer
- språkferdighetsnivåer fra A1 til C2 (A2 og B1)
- global skala og underskalaer
- domener/emner (offentlig, personlig, opplæring og arbeid)
- oppgaver, teksttyper

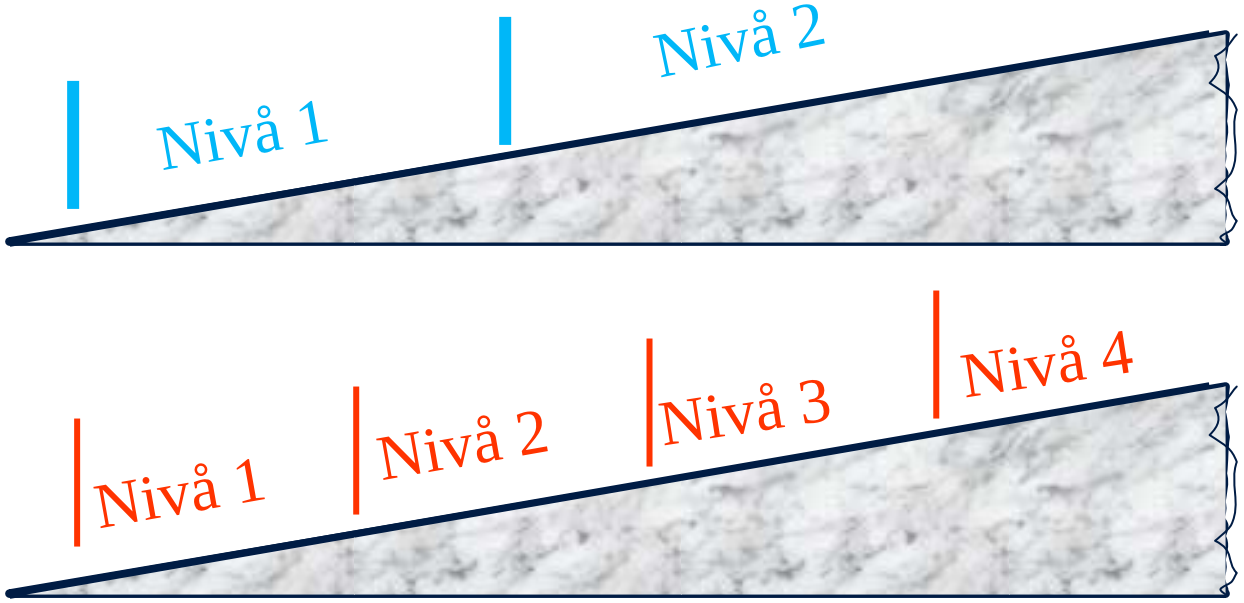
Vanlig forestilling om vurderingsskalaer:

Hvordan det egentlig er…

- Vi må definere nivåene på en skala.
- Hvor slutter ett nivå, hvor begynner det neste?
- *Når blir andungen en svane?*

Global skala

AVANSERT BRUKER	**C2**	Kan uten problemer forstå praktisk talt alt en hører eller leser. Kan sammenfatte informasjon fra ulike muntlige og skriftlige kilder ved å presentere argumenter og redegjørelser på en sammenhengende måte […]
	C1	Kan forstå et bredt spekter av krevende, lengre tekster[…] Kan uttrykke seg flytende og spontant[…] kan bruke språket fleksibelt og hensiktsmessig […]
SELV-STENDIG BRUKER	**B2**	Kan forstå hovedinnholdet i komplekse tekster om både konkrete og abstrakte emner, også faglige drøftinger innen eget fagområde. Kan delta i samtaler med så spontant og flytende språk[…]
	B1	Kan forstå hovedpunktene i klar, standard tekst og tale om kjente emner en ofte møter i forbindelse med arbeid, skole, fritid osv. Kan klare seg i de fleste situasjoner som kan oppstå når en reiser i et område der språket snakkes. Kan skrive enkle, sammenhengende tekster om emner som er kjente eller av personlig interesse. Kan beskrive opplevelser og hendelser, drømmer, håp og planer, og kort forklare og begrunne meninger og planer.
BASIS-BRUKER	**A2**	Kan forstå setninger og vanlige uttrykk knyttet til de viktigste områdene i dagliglivet, f. eks. svært enkel informasjon om en selv og familien, innkjøp, nærmiljø og arbeidsliv. Kan klare seg i enkle og rutinepregede samtalesituasjoner som innebærer enkel og direkte utveksling av informasjon om kjente og rutinepregede forhold. Kan med enkle ord beskrive visse sider ved egen bakgrunn, nærmiljø og grunnleggende personlige behov.
	A1	Kan forstå og bruke kjente, dagligdagse uttrykk og svært kjente enkle utsagn for å dekke grunnleggende behov.[...]

	GENERELL SKRIFTLIG PRODUKSJON
C2	*Kan skrive klare, lettflytende, komplekse tekster i en egnet og effektiv stil og med en logisk struktur som hjelper leseren til å finne fram til de viktigste punktene.*
C1	*Kan skrive klare, velstrukturerte tekster om komplekse emner, der de viktige punktene blir framhevet. Kan gå noe i dybden og utvikle og underbygge synspunkter med underpunkter, begrunnelser og relevante eksempler. Kan runde av med en passende konklusjon.*
B2	*Kan skrive klare, detaljerte tekster om en rekke emner knyttet til hennes/hans interesseområde og kan sammenfatte og vurdere informasjon og argumenter fra en rekke kilder.*
B1	*Kan skrive enkle, greie, sammenhengende tekster om en rekke kjente emner innenfor sitt interesseområde ved å føye sammen kortere, enkeltstående elementer til en lineær framstilling.*
A2	*Kan skrive en sekvens med enkle setninger og uttrykk som er knyttet sammen ved hjelp av enkle bindeord som ”og”, ”men” og ”fordi”.*
A1	*Kan skrive enkle, enkeltstående setninger og bruke faste uttrykk.*

	GRAMMATISK KORREKTHET
C2	*Har konsekvent grammatisk kontroll over kompleks språkbruk over tid, selv når oppmerksomheten er rettet mot noe annet (planlegging av ytringer, observasjon av andres reaksjoner).*
C1	*Uttrykker seg i stor grad grammatisk korrekt over tid. Feil forekommer sjelden og er vanskelige å legge merke til.*
B2	*Har god grammatisk kontroll, selv om det fortsatt forekommer enkelte glipp eller usystematiske feil og små mistak i setningsstrukturen, men de er sjeldne og kan ofte rettes opp.*
	Viser relativt god grammatisk kontroll. Gjør ikke feil som fører til misforståelser.
B1	*Kommuniserer på et rimelig korrekt språk i kjente situasjoner og har som regel god kontroll, men uttrykksmåten er merkbart påvirket av morsmålet. Det forekommer feil, men det er tydelig hva hun/han prøver å si.*
	Kan rimelig presist bruke et repertoar av hyppig anvendte "rutineuttrykk" og mønstre knyttet til forutsigbare situasjoner.
A2	*Bruker noen enkle strukturer riktig, men gjør systematisk grunnleggende feil. Blander f.eks. ofte sammen verbtider og glemmer å markere samsvar. Likevel er det oftest klart hva hun/han prøver å si.*
A1	*Mestrer bare i begrenset grad noen få, enkle grammatiske strukturer og setningsmønstre innenfor et innlært repertoar.*

Vurdering av Norskprøve 2 og Norskprøve 3

To hovedkriterier for vurdering:

1. Formidling av budskap
   oppgavespesifikk

2. Språk:
   ikke oppgavespesifikk

   - tekstoppbygging
   - grammatikk
   - ord og uttrykk
   - rettskriving og tegnsetting

Bruk av skjemaet

- alle kriteriene teller likt
- kandidaten må være på nivå i alle delkomponentene for å få bestått
- kun bestått/ ikke bestått

Formidling av budskap

Norskprøve 2: nivå A2	Norskprøve 3: nivå B1
Oppgave 1: beskjed/ melding - kan uttrykke et enkelt budskap i en beskjed/ melding på en forståelig måte **Oppgave 2: fortelle/ beskrive** - kan skrive en helt enkel tekst , det er stort sett mulig å forstå hva kandidaten mener	**Oppgave 1: uttrykke mening/ begrunne/ forklare** - kan få fram sine synspunkter og noen grunner for disse, det kan være uklar sammenheng mellom synspunkter og årsaker **Oppgave 2: fortelle/beskrive** - kan skrive en rimelig klar og forståelig tekst om kjente emner og emner av personlig interesse

Tekstoppbygging

Norskprøve 2: nivå A2	Norskprøve 3: nivå B1
- enkle tekster som består av helt enkle setninger - noen vanlige bindeord som ”og”, ”men”, ”fordi” - først og fremst tematisk sammenheng	- sammenhengende tekster som stort sett er lette å følge - en del ulike bindeledd som ”først-så”, ”etterpå”, ”mens”, ”selv om” o.l. skaper sammenheng i teksten - både tematisk og logisk sammenheng

Grammatikk

Norskprøve 2: nivå A2	Norskprøve 3: nivå B1
- noe kjennskap til grunnleggende grammatikk, for eksempel noen eksempler på riktig bøyning - for det meste helt enkle setninger - noen forsøk på mer komplekse setninger kan forekomme	- forholdsvis godt grep om grunnleggende grammatikk - noe variasjon i setningstyper -noe vellykket bruk av komplekse setninger

Ord og uttrykk

Norskprøve 2: nivå A2	Norskprøve 3: nivå B1
- noen vanlige ord og uttrykk knyttet til personlige og dagligdagse emner - stort sett mulig å forstå hva kandidaten mener	-ordforrådet er tilstrekkelig til å formidle et enkelt budskap innenfor kjente emner - noen eksempler på idiomatisk språkbruk

Rettskriving og tegnsetting

Norskprøve 2: nivå A2	Norskprøve 3: nivå B1
- skriver noen vanlige ord riktig - skrivemåten gjenspeiler ofte uttalen - stort sett mulig å gjenkjenne ordene - noe bruk av stor bokstav og punktum	- forholdsvis godt grep om norsk rettskriving -kan være en del skrivefeil - behersker tegnsetting godt nok til å markere setninger - noe bruk av komma

Eksempel på A2-besvarelse

Svar på Oppgave 1:

31.05.05

Hei jeg heter…. Jeg har mista klokken min. Klokken var svart og hvit det var helt nyt. Jeg har mista klokken utenfor i RIMI butiken. Vær så snill hvis dere finner den klokken, kan dere ta kontakt med meg mit tel er……

Takk

Hlen……

Svar på Oppgave 2:

Den maten som likker jeg godt heter dolma. Dolman vi kan spise når vi har fest. Den tar en time å lage, først vi skal koke kolen eter på tar vi familidajg og blande, samen med løk, salt, peper, persil og tomat eter den roller samen med køl og koker et time. Når maten er klær da serverer varmt å de kan vi spise samen med rømme, smaker veldig godt.

Eksempel på B1-besvarelse

Skriftlig produksjon – oppgave B – Skriv en tekst om sunnhet og helse.

Sunnhet og helse

I dag foretrekker mange mennesker å spise sunn mat. Kroppen trenger mye vitaminer som kan finne i frukt, grønnsaker, fisk, kylling og melkprodukter. Vi trenger å drikke vann og å gjøre mosjon. Folket har mer ansvar over kroppen sine enn gamle dager.

Hver dag mer kvinner og menn går på helsestudio. Vi kan finne mange muligheter til å få en god helse. Hvis du har penger, kan du gå på treningstudio, her kan du finne fra aerobickurs til yogakurs. Også vi kan finne helsebutikker som selger mange ting til å passe kroppen vårt. Men andre personer fortsetter å spise pizza, hamburger, godteri og de av fleste dem har problemer med helse. Det er vannlig som ung har diabetes og hjerteproblemer. Hver person har samvitighet om hva kroppen sin trenger.

Av og til tenker jeg om sunnhet og helse. Jeg prøver å lage sunnmat og spise mer frukt og grønnsaker. Men det er vanskelig for meg når du har barn. De liker å gå på McDonalds og kjøpe godteri. Aldri drikker jeg vann, derfor har jeg hodepine og føler meg veldig trøtt. Jeg har ikke tid til å gå helsestudio. og jeg liker ikke å gjøre mosjon. Jeg foretrekker å være hjemme og slapp av. Jeg håper at når jeg blir voksne har ikke mange problemer med kroppen min.